

Det vil jeg inderlig henstille. Jeg tror, det vil blive en Sorgens Dag i mange Tusinde Hjem, naar en Lov som denne eller af lignende Beskaffenhed bliver vedtagen. Jeg føler mig saa aldeles overbevist om det, at jeg kan lægge hele min Personligheds Inderlighed deri. Til allersidst skal jeg kun gøre opmærksom paa, at den højtærede Justitsminister i Bemærkningerne antyder, at Udgangspunktet for Flertallet af det kirkelige Udvalgs Medlemmer er noget forskelligt, og der føjes saa til, at det herefter ikke synes, som om der fra Kirkens Side er nogen principiel Modstand derimod. Det kan maaske være berettiget at sige saadan, det vil jeg ikke disputere om, men jeg vil dog minde om, at den højtærede Justitsministers Kollega, Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet, i Folketinget, jeg husker ikke, om det var ved 1ste Behandling eller mulig ved 2den Behandling, indrømmede, at det ikke var den heldigste Form, her forelaa. Selve den Minister, hvormed den højtærede Justitsminister samarbejder paa dette Omraade, siger altsaa, at det forekommer ham slet ikke at være den heldigste Form. Saa kommer Skønnet, og der skønner han saa, at det dog er det rette. Men andre, for hvem det ikke i Princippet staar som noget urigtigt, skønne anderledes, de ville ikke gøre den store Befolkning imod, ikke krænke dens aandelige Følelser. Det beder jeg erindret. Endnu skal jeg blot sige, at ved en Sag af saa indgribende Betydning for hele Samfundet — det kan man jo nok sige uden at sige for meget, det er jo Samfundets Vugge, det her drejer sig om —, mener jeg, det er rigtigt, at Sagen fremdeles overvejes i Udvalg, og jeg vil til det sidste haabe paa den Mulighed, at Regeringen vil tage Hensyn til det, der er passeret. Der er da Haab om, at der kan findes en Form, hvori Forslaget kan blive vedtaget, men forud derfor maa der foregaa Overvejelse i et Udvalg, som jeg derfor senere skal stille Forslag om at nedsætte.

S. Jensen: Det forholder sig rigtigt, som den ærede sidste Taler udtalte, at det nu er tredie Gang, at et Lovforslag om Ægteskabs Indgaaelse foreligger i det høje Ting. Der er foretaget enkelte Forandringer, men Princippet, nemlig almindeligt borgerligt Ægteskab, er fastholdt. Jeg havde derfor nærmest tænkt mig, at Lovforslaget uden videre vilde blive henvist til et Udvalg. Da nu imidlertid den ærede sidste Taler fremkom med en længere Ud-

talelse, finder jeg mig foranlediget til nogle Bemærkninger.

Det synes at være blevet en Regel for Forslagets Modstandere, at hæfte sig ved Ordet *tvungent* borgerligt Ægteskab; de synes at have gjort det til en Regel at omskrive Lovforslagets Titel til at lyde saaledes: Forslag til Lov om Indførelsen af *tvungent* borgerligt Ægteskab. Men hvis Ordet „tvungent“ skal tages i den Betydning, at det er en ny Tvang, vi lægge paa Befolkningen, mener jeg, det er uberegtiget. En Tvang have vi her. Staten har altid — og det maa Staten for god Ordens Skyld — for at godkende et Samliv imellem Mand og Kvinde som Ægteskab og stadfæste det som saadant stillet sine Betingelser. Der er altsaa ikke Tale om nogen ny Tvang, thi en Tvang have vi allerede haft paa dette Omraade. Naar man nemlig vil have Statens Godkendelse og Stadfæstelse af et indgaaet Ægteskab, skal det ske paa et bestemt Sted og ved en bestemt Ægteskabsforstander; det skal ske i Kirken og med vedkommende Sognepræst som Ægteskabsforstander, og det skal være sammenknyttet med en kirkelig Handling. Her gives der Frihed, og deri har jeg altid samstemmet med Lovforslaget. Jeg kan ikke skønne rettere, end at det gør Ret og Skel til alle Sider. Det giver Præsterne den nødvendige Samvittighedsfrihed, saaledes at de kunne sige nej til forargelige Ægteskaber — naturligvis under Jagttagelse af visse Regler —, og det giver Frihed for de Medlemmer af Folkekirken, som ikke have Lyst eller ikke finde sig beføjede til at ville have kirkelig Indvielse, til at kunne undgaa det. Lovforslaget skaber ikke noget nyt Baand, men løser flere andre Baand. Det giver Staten sin Ret, saa at den ikke skal komme i det Tilfælde, at de Ægteskabsforstandere, der ere kaldede til at udføre dette Hverv, af en eller anden Grund kunne nægte at udfylde det eller gøre Omstændigheder for at blive fri. Jeg skal derfor sige til de Herrer Modstandere af Lovforslaget, som altid spille paa det Ord „Tvang“, at skal det have den Betydning, de lægge deri, er det uberettiget.

Da det ærede Medlem (Nordby) har udtalt sig om det kirkelige Udvalg, skal jeg ogsaa gøre nogle Bemærkninger derom. Først en ganske almindelig Bemærkning. Det var med stor Interesse, jeg saa det kirkelige Udvalg træde i Virksomhed, da jeg havde været meget interesseret i, at vi fik dette Udvalg og dog en Gang fik den Talemaade ud af Verden, at Rigsdagen